

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/6/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412206261
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5412206261.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti odporcom: 1/ L. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, 2/ H. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX a 3/ K. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, všetci zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. ŠKERDA, s.r.o., so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1727/49, IČO: 36 858 501, v konaní o zaplatenie 11.882,66 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/172/2012-417 zo dňa 20. októbra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť odporcom v rade 1/ a 3/ trovy odvolacieho konania vo výške 314,80 eur, ktoré je navrhovateľ povinný zaplatiť právnemu zástupcovi odporcov v rade 1/ až 3/, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol a uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť odporcom v rade 1/ až 3/ trovy právneho zastúpenia vo výške 2.512,70 eur.

Okresný súd dôvodil, že mal preukázané, že dňa 26.03.2004 odporcovia v 1/ a 2/ rade ako dlžníci uzavreli so Slovenskou sporiteľňou, a.s., podľa ust. § 497 až § 507 Obchodného zákonníka Zmluvu o splátkovom úvere č. 0178046882, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 250.000,- Sk na účel rekonštrukcie bytu, ktorý sa dlžníci zaviazali splácať v mesačných splátkach vo výške 3.500,- Sk pri dohodnutej úrokovej sadzbe 9,30 % ročne s konečnou splatnosťou dňa 20.02.2013 (ďalej len ako „úverová zmluva“). V čl. V. bod 3. bolo dohodnuté, že súčasťou zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky banky účinné od 01.08.2002. V ten istý deň podľa okresného súdu odporca v 3/ rade uzavrel so Slovenskou sporiteľňou, a.s. dohodu o ručení podľa ust. § 303 a nasl. Obchodného zákonníka, v ktorej sa zaviazal uspokojiť pohľadávku z úverovej zmluvy pozostávajúcu z istiny, úrokov, úrokov z omeškania a všetkých poplatkov a nákladov spojených s úverovou zmluvou v prípade, že dlžníci z úverovej zmluvy neuhradia veriteľovi z tejto zmluvy pohľadávku riadne a včas. V čl. III bod 4 v spojení s bodom 3. tejto dohody je uvedené, že jej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky banky účinné od 01.08.2002 (č.l. 5 až 8 spisu). Listom zo dňa 22.05.2007 Slovenská sporiteľňa, a.s. odporcom v 1/ až 3/ rade oznámila, že na základe mandátnej zmluvy uzatvorenej dňa 15.05.2007 správu a vymáhanie pohľadávky (úver číslo 178046882 na základe úverovej zmluvy zo dňa 26.03.2004) vo výške 261.882,50 Sk zverila spoločnosti GENERAL FACTORING, a.s. (č.l. 358 až 360 spisu). Listom zo dňa 28.05.2007 uvedená spoločnosť vyzvala odporcov v 1/ a 2/ rade na okamžité zaplatenie sumy 261.882,50 Sk

s tým, že v prípade nezaplatenia vyššie uvedenej dlžnej čiastky, resp. neuzatvorenia splátkového kalendára do 15 dní od doručenia výzvy, ju bude táto spoločnosť vymáhať v zmysle Exekučného poriadku, Občianskeho súdneho poriadku, Trestného zákona a Zákona o dobrovoľných dražbách (č.l. 361, 362 spisu). Dňa 15.10.2009 Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupca uzavrela s navrhovateľom ako postupníkom Zmluvu o postúpení pohľadávok č. 2013/2009/EC, na základe ktorej bola navrhovateľom postúpená i pohľadávka a príslušenstvo z predmetnej úverovej zmluvy (č.l. 23 až 29 spisu). Dňa 11.11.2010 navrhovateľ vyhotovil list označený ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“, ktorým odporcom v 1/ až 3/ rade oznámil, že ako ich nový veriteľ im oznamuje vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 11.11.2010 (č.l. 125, 129, 133 spisu). Dňa 25.05.2010 odporca v 1/ rade podpísal Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktorý vznikol na základe zmluvy uzavretej s pôvodným veriteľom Slovenská sporiteľňa, a.s. č. 178046882 zo dňa 26.03.2004, pozostávajúceho z istiny vo výške 10.901,59 eur, príslušenstva a nákladov na inkasné konanie vo výške 150,- eur (č.l. 2 dohody). V čl. 3 dohody sa týkal formy splatenia záväzku, ktorá časť vyplnená nebola. Celá dohoda má formu predtlačeneho textu, pričom v poslednej vete čl. 3 bod 3.1 je uvedené, že osoby uvedené v bode 1.2 alebo 1.3 tejto dohody (v tomto prípade išlo o odporcu v 1/ rade) vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Za navrhovateľa zmluvu podpisoval P. O. (č.l. 395 spisu). Odporcovia v 1/ až 3/ rade so zaplatením sumy, ktorá sa po čiastočnom späťvzatí návrhu a pripustení zmeny návrhu stala predmetom konania, nesúhlasili a v rámci svojej obrany vzniesli námietku premlčania. Z dôvodu hospodárnosti konania sa okresný súd s otázkou dôvodnosti premlčacej námietky zaoberal na prvom mieste, pretože ak by bol uplatnený nárok premlčaný, išlo by o samostatný dôvod na zamietnutie návrhu. Pre posúdenie premlčania je pritom rozhodujúce určiť povahu právneho vzťahu, z ktorého uplatnený nárok vznikol. Úverová zmluva a dohoda o ručení boli uzavreté dňa 26.03.2004 a spravujú sa ustanoveniami Obchodného zákonníka. Súčasne však na túto všeobecnú právnu úpravu nadväzuje právna úprava špeciálna - obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 30.06.2006, keďže úverová zmluva má povahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Táto skutočnosť je daná podľa okresného súdu tým, že Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla odporcom v 1/ a 2/ rade úver v rámci svojho podnikania a odporcom v 1/ a 2/ rade bol úver poskytnutý na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania (§ 3 ods. 1 a 2 zákona). V danej veci teda išlo o spotrebiteľský úver, čo určuje spotrebiteľský charakter aj jeho zabezpečenia v podobe ručenia. Keďže teda ide o nárok zo spotrebiteľského vzťahu, otázku premlčania je potrebné podľa okresného súdu v zmysle konštantnej judikatúry posudzovať podľa Občianskeho zákonníka, ktorú prax potvrdzuje i novelizované znenie ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (s účinnosťou od 01.04.2015), podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Navrhovateľ sa podaným návrhom (po jeho čiastočnom späťvzatí) domáhal zaplatenia dohodnutých splátok úveru v sume 116,18 eur (3.500,- Sk), ktorých splatnosť nastala po 20.01.2007 a do 20.02.2013. Ide spolu o 74 splátok. Z vykonaného dokazovania však podľa okresného súdu vyplynulo, že úver nie je splatný v splátkach dohodnutých v zmluve, ale stal sa splatným predčasne, a to na základe právneho úkonu, ktorý vykonala osoba splnomocnená k tomu pôvodným veriteľom (SLSP, a.s.). Spoločnosť GENERAL FACTORING, a.s. listom zo dňa 28.05.2007 vyzvala odporcov v 1/ až 3/ rade k okamžitému vyplateniu dlžnej čiastky v sume 261.882,50 Sk. Tieto listy okresnému súdu predložila strana odporcov, takže je zrejme, že uvedené výzvy im boli doručené (tým im museli byť nevyhnutne predtým odoslané). Podľa čl. 10 bod 10.3 Všeobecných obchodných podmienok tvoriacich súčasť zmluvy (č.l. 9 až 22 spisu) pri doručovaní písomnosti poštou sa zásielka považuje za doručenú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní. K vykonaniu týchto úkonov bola pritom uvedená spoločnosť oprávnená na základe mandátnej zmluvy, ktorú uzavrela so Slovenskou sporiteľňou, a.s. (k tomu vid' listy SLSP, a.s. na č.l. 358 až 360 spisu) a išlo o realizáciu oprávnenia veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere v prípade ak je klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré trvá viac ako 10 dní, ktoré oprávnenie vyplýva z čl. 7.6 bod 7.6.1 písm. a) Všeobecných obchodných podmienok tvoriacich súčasť úverovej zmluvy.

Prvostupňový súd ďalej konštatoval, že aj keď presný deň splatnosti zosplatennej sumy z vykonaného dokazovania ustáliť nemožno (splatnosť nastala po uplynutí pätnásteho dňa od doručenia výzvy) a čas odoslania a v nadväznosti na to čas doručenia podľa čl. 10 bod 10.3 VOP nie je známy, vzhľadom na to, že výzva bola vystavená 28.05.2007, je nepochybné, že sa tak stalo krátko po 28.05.2007 a fikcia doručenia nastala, resp. k doručeniu došlo najneskôr v júni 2007. Navrhovateľ pritom návrh na začatie konania podal na rozhodcovskom súde dňa 23.12.2010, teda stalo sa tak po uplynutí trojročnej lehoty

uvedenej v ust. § 101 Občianskeho zákonníka. Ak navrhovateľ zosplatnil úver listom zo dňa 11.11.2010 (č.l. 125, 129, 133 spisu), išlo o zosplatnenie už zosplatneného úveru, teda išlo o úkon duplicitný, ktorý nemohol mať vplyv na nastúpenie právnych účinkov, ktoré vyvolalo zosplatnenie z roku 2007, teda podľa okresného súdu na to, že úver sa stal spolu s príslušenstvom predčasne splatným už v roku 2007. Skutočnosť, že právo na vrátenie úveru s príslušenstvom sa premlčalo pred podaním návrhu na začatie konania na rozhodcovskom súde, preukazuje navrhovateľom predložená dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. Dohoda bola podpísaná dňa 25.05.2010 a v jej č.l. 3, bod 3.1 posledná veta sa uvádza: „osoby uvedené v bode 1.2 alebo 1.3 tejto dohody (v tomto prípade išlo o odporcu v 1/ rade) vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch“. Teda návrh na začatie konania bol na rozhodcovskom súde podaný dňa 23.12.2010, na základe čoho okresný súd uzavrel, že sa tak stalo po uplynutí premlčacej doby a námietka odporcov o premlčaní je tak dôvodná. Uplatnený nárok sa pritom premlčal ako celok, teda vrátane úrokov z omeškania, ktorý právny názor súd opiera o najnovšiu súdnu prax (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžf/57/2012 zo dňa 18.09.2013 uverejnený pod č. 67/2014).

Vzhľadom na dôvodnosť námietky premlčania, okresný súd žalobný návrh v celom rozsahu zamietol. Tento záver nepochybne platí bez ďalšieho, pokiaľ ide o odporcu v 2/ rade a odporcu v 3/ rade. Vo vzťahu k odporcovi v 1/ rade sa okresný súd musel zaoberať dohodou o uzavretí splátkového kalendára a o uznaní záväzku zo dňa 25.05.2010 (č.l. 395 spisu), a to s ohľadom na znenie ust. § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty. V prejednávanej veci podľa okresného súdu to znamená, že ak by okresný súd dospel k záveru, že právny úkon uznania je platným právnym úkonom, vo vzťahu k odporcovi v 1/ rade by sa premlčacia lehota na uplatnenie práva predĺžila počnúc dňom 25.05.2010 na desať rokov, t.j. do 25.05.2020 a ak bol návrh na začatie konania podaný na rozhodcovskom súde dňa 23.12.2010, bol podaný včas. Odporca v 1/ rade vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 20.10.2014 (č.l. 407 spisu) opísal, ako došlo k uzavretiu dohody a okresný súd konštatoval, že predmetnú dohodu videl len v čase tesne pred jej podpísaním, túto dohodu mu predložil p. O., ktorý si vynútil osobné stretnutie, ktoré nebolo vopred dohodnuté (dohoda o stretnutí vznikla v deň stretnutia), p. O. mu hovoril len o tom, že mu prišiel navrhnuť splátky a že ak nevie povedať výšku splátky, aj tak je potrebné, aby dohodu podpísal, lebo to potrebuje pre svojich nadriadených ako doklad, že sa s ním chcel dohodnúť na splátkach. O premlčaní spolu nehovorili, v čase podpísania dohody odporca v 1/ rade o premlčaní dlhu nevedel, ani o tom vôbec netušil. Vzhľadom na to, že protistrana nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie, ktorého výsledky by vyvrátili alebo nejako spochybnili skutočnosti tvrdené odporcom v 1/ rade, okresný súd pri rozhodovaní vychádzal zo skutočností tvrdených odporcom v 1/ rade ako nepochybných a dospel k záveru, že zo strany odporcu v 1/ rade išlo o absolútne neplatný právny úkon podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pre vady vôle. Osoba poverená navrhovateľom (p. O.) bez ohlásenia prišla do bydliska odporcu v 1/ rade a keď ho doma nezastihol, telefonicky si vynútil stretnutie s ním mimo domu (stretli sa na čerpacej stanici a stretnutie prebiehalo pri autách). Podľa okresného súdu je teda zrejmé, že odporca v 1/ rade nemohol byť na stretnutie pripravený. Keď sa stretli, p. O. mu predložil vopred pripravenú dohodu a jediné o čom hovorili, boli splátky. Pritom z obsahu dohody vyplývajú ešte ďalšie (a v kontexte so splátkami dôležitejšie) právne skutočnosti a úkony. Tieto predmetom rozhovoru neboli. Odporca v 1/ rade dohodu podpísal na znak toho, že s p. O. rokoval o splátkach. Okresný súd ďalej konštatoval, že nemožno potom jeho podpis (a vôľu) spájať s tým, že týmto uznal dlh, vedel o jeho premlčaní atď. Osoba konajúca za navrhovateľa využila moment prekvapenia odporcu v 1/ rade, jeho nepripravenosť, nevedomosť a omyl o tom, čo podpisuje (a teda prejavuje vôľu). Prejav vôle o uznaní záväzku (a to premlčaného) podľa okresného súdu nepochybne trpí vadami vo vôle a nemôže tak ísť o platný právny úkon. Išlo by o platný právny úkon, ak by vznikol zo slobodnej vôle odporcu v 1/ rade (napr. by mal odporca v 1/ rade záujem, aby nebol vedený ako neplatič) alebo aj v prípade, ak by ho inicioval navrhovateľ, avšak s tým, že by odporcu v 1/ rade riadne poučil o následkoch uznania premlčaného záväzku, aby sa tak mohol odporca v 1/ rade slobodne rozhodnúť, či ho uzná alebo nie. V danom prípade však išlo o presný opak. Okrem toho podpísaním dohody odporca v 1/ rade nič nezískal (navrhovateľ mu neposkytol žiadnu výhodu napríklad odpustením úrokov z omeškania a podobne), ale svoje postavenie si značne zhoršil. Jediným motívom navrhovateľa bolo predĺžiť si premlčaciu lehotu. Takéto konanie navrhovateľa je v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže prívodiť

ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Daná dohoda je potom neplatná aj s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka a súčasne ide aj nekalú obchodnú praktiku s poukazom na ust. § 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. Okresný súd tiež konštatoval, že ak dospel k záveru o neplatnosti uznania záväzku odporcom v 1/ rade, nemohlo dôjsť k predĺženiu premlčacej lehoty na uplatnenie nároku voči odporcovi v 1/ rade a okresný súd tak návrh voči odporcovi v 1/ rade zamietol pre uplynutie premlčacej lehoty. Z rovnakého dôvodu okresný súd zamietol aj návrh voči odporcovi v 3/ rade, pričom vo vzťahu k nemu okresný súd zdôraznil, že aj v prípade ak by išlo zo strany odporcu v 1/ rade o platný uznávací prejav, uznanie dlhu by voči nemu ako ručiteľovi nebolo účinné, pretože podľa § 548 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník. Uznanie dlhu dlžníkom je účinné voči ručiteľovi, len keď s ním vysloví súhlas. V prejednávanej veci podľa okresného súdu navrhovateľ nepreukázal (ani netvrdil), že by odporca v 3/ rade vyslovil súhlas s uznávacím prejavom odporcu v 1/ rade.

S ohľadom na plný úspech odporcov v konaní, okresný súd o trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľa zaviazal na náhradu trov konania, ktoré v konaní účelne vynaložili odporcovia v 1/ až 3/ rade v celkovej výške 2.512,70 eur.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Podľa navrhovateľa podpisom dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby a k plynutiu novej 10-ročnej premlčacej doby, kedy nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že dňa 25.05.2010 odporca podpísal dohodu o uznání záväzku, prostredníctvom ktorej uznal svoj záväzok voči navrhovateľovi, vzniknutý zo zmluvy o splátkovom úvere so SLSP, a.s. vo výške 10.901,59 eur s príslušenstvom, čo do dôvodu a výšky a zaviazal sa splatiť svoj záväzok. Predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré vyžaduje zákon pre uznanie dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu a vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka. Ďalej namietal, že odporca podpisom dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznanie záväzku naplnil ust. § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, čím došlo k prerušeniu plynutia doby a k plynutiu novej 10-ročnej premlčacej doby. Pričom k tomu, aby nastali uvedené účinky, zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Tým, že podpísal túto dohodu, prejavil vôľu záväzok splniť, čo je zároveň aj v jeho záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databázach neplatičov, čím sa mu môže v budúcnosti zlepšiť jeho postavenie pri žiadosti o úver. Namietal tiež, že došlo k popretiu zásady rovnosti, pričom konanie odporcu nemožno považovať za morálne a čestné, a preto mu nemožno poskytnúť ochranu zo strany súdu. Zdôraznil, že v danom prípade je nutná aplikácia ustanovení Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere, a teda absolútny obchodno-záväzkový vzťah, vrátane ustanovení týkajúcich sa premlčania. Poukázal tiež na to, že pokiaľ by aj súd teoreticky vychádzal z dátumu ukončenia zmluvy ku dňu 28.05.2007, nemožno uplatnený nárok považovať za premlčaný. Premlčacia doba začala plynúť 29.05.2007 a uplynula by 29.05.2011, teda po 4 rokoch, pričom žalobný návrh bol podaný dňa 23.12.2010. Okrem toho mal navrhovateľ za to, že na daný prípad bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Predmetná úverová zmluva bola uzatvorená dňa 26.03.2004, pričom v období do 31.12.2007 sa vzťahovali ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, ako aj na zmluvu podľa § 55 Občianskeho zákonníka. V dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nespravujú nároky vzniknuté pred 01.01.2008 a neposudzuje sa ním ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 01.01.2008. Odvolateľ má okrem toho za to, že výzva spoločnosti GENERAL FACTORING nemôže byť posúdená ako vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, nakoľko daná spoločnosť nebola k tomuto úkonu oprávnená zo strany pôvodného veriteľa. Preto odvolateľ nemôže súhlasiť s týmito tvrdeniami súdu. Nejde o nepreukázateľnú skutočnosť, na ktorú súd nemôže bez ďalšieho prihliadať.

Odporcovia v 1/ a 3/ rade sa k odvolaniu písomne vyjadrili, keď uviedli, že s tvrdeniami navrhovateľa, že ide o nepreukázanú skutočnosť a súd pri rozhodovaní vychádzal z nepreukázaných údajov, nesúhlasia, majú za to, že celý poskytnutý úver sa stal splatným predčasne. Podľa názoru odporcov je uplatnený

nárok navrhovateľa premlčaný, pretože z prílohy č. 1 o zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva, že ku dňu postúpenia pohľadávky, teda ku dňu 06.10.2009 boli odporcovia v omeškaní s úhradou celého nesplateného dlhu, teda premlčacia doba nároku navrhovateľa začala plynúť najneskôr dňa 20.11.2005. K zosplateniu dlhu muselo dôjsť predtým, ako bola pohľadávka zverená do mandátnej spoločnosti GENERAL FACTORING, a.s. Uvedené je preukázané z listu pôvodného veriteľa SLSP, a.s. označeného ako „oznámenie o zverení pohľadávky do mandátnej správy“ zo dňa 22.05.2007 spoločnosti GENERAL FACTORING, a.s., ktorej bola dňa 22.05.2007 zverená na vymáhanie suma 261.882,50 Sk, pokiaľ samotná výška úveru bola len 250.000,- Sk. Prejav vôle SLSP, a.s., zachytený v liste zo dňa 22.05.2007 a prejav vôle spoločnosti GENERAL FACTORING, a.s., zachytený v liste zo dňa 28.05.2007 je možné interpretovať len tým spôsobom, že celá pohľadávka SLSP, a.s. voči odporcom v 1/ až 3/ rade z poskytnutého úveru už bola v čase vyhotovenia týchto listov splatná. Nároky navrhovateľa voči odporcom v 1/ až 3/ rade sú premlčané. Zároveň odporcovia nesúhlasia s názorom navrhovateľa, že úverovú zmluvu je nutné posudzovať podľa Obchodného zákonníka, nakoľko uvedený názor je prekonaný súdnou praxou, ktorá ustálila, že spotrebiteľské zmluvy medzi podnikateľom a nepodnikateľom so zreteľom na nepodnikateľský účel, typické občianskoprávne vzťahy. V tejto súvislosti poukázali na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 402/2013 zo dňa 19.06.2013. Zároveň konštatovali, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznanie záväzku ako nekalá obchodná praktika je neplatná, spôsobujúca neplatnosť uznania premlčaného dlhu. Preto navrhli rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. rozsudok okresného súdu potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku prvostupňového súdu v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p., a preto nie je žiaduce, aby opakovane vecne správne závery okresného súdu.

Odvolanie navrhovateľa obsahuje v zásade štyri odvolacie námietky. Navrhovateľ nesúhlasí s aplikáciou ust. § 101 Občianskeho zákonníka na danú vec, majúca za to, že na súdenú vec bolo potrebné aplikovať 4-ročnú premlčaciu dobu upravenú v ust. § 397 Obchodného zákonníka. Ďalej namietal nesprávne posúdenie dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznanie záväzku. A tiež namietal, že výzva spoločnosti GENERAL FACTORING, a.s., nemôže byť posúdená ako vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, nakoľko daná spoločnosť nebola k tomuto úkonu oprávnená zo strany pôvodného veriteľa. Napokon namietal, že predmetná zmluva uzavretá dňa 26.03.2004 sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov, keďže ust. § 879f ods. 3 Obchodného zákonníka sa nevzťahovalo na účastníkov úverovej zmluvy.

Odvolacie námietky nie sú dôvodné.

Okresný súd postupoval správne, keď na danú vec aplikoval ust. § 101 Občianskeho zákonníka o premlčaní.

Nepopierajúc povahu úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu, na otázku premlčania je potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takéto pravidlo je ustálené v aplikačnej praxi súdov, ktoré riešenie odobril aj Ústavný súd SR v uznesení pod sp. zn. I.ÚS 402/2013-10 zo dňa 19. júna 2013, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Hoci účinnosť tohto ustanovenia bola posunutá až na 1. apríl 2015, predmetné ustanovenie poníma výkladový status a jeho cieľom je iba *expressis verbis* vyjadriť aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky.

Odvolací súd má za to, že vzťah medzi odporcami v rade 1/ až 3/ a navrhovateľom je rozhodne vzťahom spotrebiteľským a tým pádom použitie ustanovení o spotrebiteľskom práve je plne na mieste a prvostupňový súd ich správne použil aj s riadnym odôvodnením. V tomto prípade nemôže obstať argumentácia navrhovateľa, že až ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinným odo dňa 01.01.2008 možno na obdobné vzťahy použiť normy spotrebiteľského práva, nakoľko aj pred účinnosťou tohto ustanovenia boli v právnom poriadku Slovenskej republiky zakotvené právne normy týkajúce sa spotrebiteľov, napríklad zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý definuje pojmy spotrebiteľ, spotrebiteľský úver, veriteľ v rámci spotrebiteľského vzťahu. Ochrana spotrebiteľovi v tejto súvislosti zaručovalo znenie § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Podľa ods. 2 uvedeného ustanovenia na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

Z uvedeného ustanovenia zreteľne vyplýva priama aplikovateľnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007, týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa, a teda aj § 53 ods. 3, ktoré demonštratívny výpočetom definuje jednotlivé druhy neprijateľných podmienok. Neprijateľnou podmienkou nemusia byť výlučne ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy výslovne uvedené v § 53 ods. 3 písm. a) až j) Občianskeho zákonníka. Práve naopak, neprijateľnou podmienkou môže byť akékoľvek ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, pokiaľ spĺňa všeobecnú charakteristiku zadefinovanú v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odsek 4 uvedeného ustanovenia sankcionuje neprijateľnú podmienku jej neplatnosťou. Z uvedených zákonných ustanovení vyplynulo právo súdu preskúmať dojednanú rozhodcovskú doložku z hľadiska spotrebiteľsko-právnej ochrany tak, ako to správne urobil prvostupňový súd. Rozhodnutie korešponduje aj s prebratím smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorú je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k právnomu poriadku, upravujúci režim spotrebiteľských zmlúv. Vo vzťahu k otázke posúdenia rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne i bez návrhu.

Na zdôraznenie odvolací súd považuje za potrebné dodať, že hoci podľa gramatického výkladu ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 možno dospieť k záveru, že úprava spotrebiteľských zmlúv, a teda vo svojej podstate aj ochrana spotrebiteľa má svoje miesto len u zmlúv, ktoré sú upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, takýto výklad je však zjednodušený a nesprávny. Pri výklade tejto občianskoprávnej úpravy je potrebné rešpektovať skutočnosť, že táto úprava je implementáciou smerníc Európskych spoločenských zákonov. Zákom č. 150/2004 Z.z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenských zákonov L 095, 21/4/1993, str. 29-34, ďalej len „smernica“). Túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Podľa čl. 1 ods. 1 smernice účelom tejto smernice je aproximovať zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia členských štátov, ktoré sa týkajú nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených medzi predajcom alebo

dodávateľom a spotrebiteľom. Predmetná smernica definuje teda spotrebiteľskú zmluvu ako zmluvu uzatvorenú medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, a takto je potrebné vykladať aj predmetné ust. § 52 Občianskeho zákonníka, účinné do 31.12.2007.

V danom prípade neobstojí ani námietka navrhovateľa ohľadne zohľadnenia 4-ročnej premlčacej doby podľa Obchodného zákonníka v súvislosti s jeho tvrdením, že právny predchodca navrhovateľa - postupca neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a odporcom v rade 1/, a 2/ na druhej strane, nakoľko nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, pričom navrhovateľ ani nedisponuje dokladmi, ktoré by danú skutočnosť (ukončenie zmluvy) zo strany postupcu pohľadávky preukázali; hoci táto skutočnosť medzi účastníkmi sporná nebola. Pokiaľ ide o túto námietku navrhovateľa vyslovenú v odvolaní, odvolací súd ju pokladá za nedôvodnú jednak z toho dôvodu, že túto skutočnosť tvrdí prvýkrát až v odvolacom konaní a jednak nenavrhol vykonať dokazovanie ohľadne preukázania týchto skutočností. Skutočnosti, z ktorých vychádzal prvostupňový súd pri posúdení otázky premlčania, sú pre začiatok plynutia premlčacej lehoty dostatočne ozrejmene, a to aj v kontexte skutočnosti, ktorá ani medzi účastníkmi sporná nebola.

Obdobný záver odvolací súd konštatuje aj vo vzťahu k námietke navrhovateľa, týkajúcej sa výzvy spoločnosti GENERAL FACTORING, a.s., ktorá podľa navrhovateľa nemôže byť posúdená ako vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, nakoľko daná spoločnosť nebola k tomuto úkonu oprávnená zo strany pôvodného veriteľa.

Pokiaľ sa jedná o dohodu o splátkovom kalendári a uznanie záväzku, odvolací súd konštatuje, že súdna prax vychádza zo stanoviska, že dohoda o splátkach je typickým formulárovým riešením stavu, keď sa na podpis spotrebiteľovi predkladá zdanlivo výhodný formulár s podsunutou rozhodcovskou klauzulou. Aj v danom prípade prvostupňový súd správne vyhodnotil dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku za formulárový dokument, ktorý má pôsobiť ako ústupok pre odporcu vo forme povolenia splátok dlhu, avšak jeho cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie nároku, ako aj dosiahnutie súhlasu s rozhodcovskou doložkou. Na základe prípadov z praxe možno konštatovať, že ak dlžník podpisuje takúto dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznal svoj záväzok, ale aby dosiahol splátky svojho dlhu. Uznanie záväzku je cieľ, sledovaný predovšetkým veriteľom a nie dlžníkom a keďže ide o predformulované tlačivo, dlžník pri uzatváraní dohody o splátkach nemôže jeho obsah ovplyvniť. V súdnej praxi sa takáto dohoda pokladá za takú, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. Preto závery prvostupňového súdu ohľadne vyhodnotenia tejto dohody sú vecne správne, keď táto dohoda je v rozpore s § 3, § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil, vrátane výroku o trovách konania, ktorý taktiež vykazuje vecnú správnosť.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. za analogického použitia ust. § 142 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. V posudzovanom prípade odporcovia mali plný úspech vo veci proti navrhovateľovi, preto by podľa odvolacieho súdu prináležala náhrada trov odvolacieho konania, a to za 1 úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu z hodnoty veci (zo základu 8.597,32 eur, čo je časť, ktorá bola predmetom odvolacieho konania) vo výške 253,94 eur (odmena podľa § 10 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. pri zastupovaní jednej osoby) a pri zastupovaní troch osôb podľa § 13 ods. 2 citovanej vyhlášky predstavuje táto odmena 380,91 eur. K tejto odmene by prináležal aj režijný paušál vo výške 8,39 eur. Celkovo by prináležala právnenému zástupcovi odmena z titulu právneho zastúpenia ako náhrada trov odvolacieho konania v celkovej výške 467,16 eur vrátane 20 % DPH. Vzhľadom na to, že právny zástupca si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške zodpovedajúcej zastupovaniu jednej osoby v spore, priznal odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania v takto uplatnenej výške 314,80 eur vrátane 20 % DPH.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.